

Megváltozott munkaképességűek ellátásai

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. tv. (Megjelent a Magyar Közlöny 162. számában)

2011. 12. 31-ig élő egészségkárosodáson alapuló ellátások:

- I. II. és III. csoportos rokkantsági / baleseti rokkantsági nyugdíjak
- rendszeres szociális és átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka
- rehabilitációs járadék
- mg-ig szövetkezeti tag munkaképtelenségi járadéka
- munkaképtelenség címén megállapított özvegyi járadék
- Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által megállapított rendszeres rokkantsági segély.

2012. 01. 01-jétől a fenti ellátások **NEM állapíthatóak meg.**

Megváltozott munkaképességű az új törvény értelmében az a személy, akinek az egészségi állapota rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60%-os vagy kisebb mértékű.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a személy, aki megváltozott munkaképességű, és

- a megelőző 5 éven belül legalább 3 éven át (1095 nap) biztosított volt.
- keresőtevékenységet nem végez
- rendszeres pénzellátásban nem részesül, kivéve pl. az ápolási díjat, és a Tny. szerinti hozzátartozói nyugellátásokat (özvegyi nyugdíj, árvaellátás)

Kivétel: 3 év biztosítotti jogviszony hiányában is jár, ha az iskolai tanulmányok megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, 30 napnál hosszabb megszakítás nincs, **vagy 2011. 12. 31-jén** rokkantsági / baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban, rendszeres szociális / átmeneti járadékban, vagy bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában részesült.

A 3 év biztosítási időbe be kell számítani:

- a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, álláskeresési támogatás folyósításának idejét
- a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális / átmeneti járadék, vagy bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka folyósításának idejét.

Az ellátás formái:

- **rehabilitációs ellátás:** rehabilitációs ellátásra jogosult a rehabilitálható megváltozott munkaképességű személy.
- **rokkantsági ellátás:** rokkantsági ellátásra jogosult a megváltozott munkaképességű személy, ha:
 - rehabilitációja nem javasolt, vagy
 - rehabilitálható, de a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam az 5 évet nem haladja meg (2012. 06. 30-ig az 1953-ban születettekig).

A rehabilitációs ellátás: (az egészségi állapot 51-61% között van, B1, B2 kategória)

Az ellátás **rehabilitációs szolgáltatásokra** és **pénzbeli ellátásra** jogosít.

Az ellátásban részesülő a rehabilitációs hatósággal **együttműködésre köteles**, teljesítenie kell a rehabilitációs tervben foglaltakat, az előírt időpontban köteles megjelenni, aktívan munkahelyet keresni, a felajánlott képzési lehetőséget és megfelelő munkahelyet elfogadni (közfoglalkoztatást is).

Megállapítás: a jogosultsági feltételek fennállásától, de legkorábban a kérelem benyújtásának napjától és a rehabilitációhoz szükséges időtartamra, de **legfeljebb 3 évre**.

Az ellátás kizárólag az ellátás melletti keresőtevékenység alatti keresőképtelenség időtartamával **hosszabbodik meg** (ezalatt az ellátásban részjelölő táppénzre/baleseti táppénzre jogosult).

Szünetelés: az ellátás melletti keresőtevékenység időtartama alatt (beleértve a keresőképtelenség idejét is), illetve a közfoglalkoztatásban részvétel alatt a folyósítást szüneteltetni kell.

Az ellátás a jogosultsági feltételek mellett **ismételten csak akkor állapítható meg, ha állapotrosszabbodás következett be**.

A rehabilitációs szolgáltatások köre:

- munkavégzésre felkészítés,
- munkaközvetítés,
- közfoglalkoztatási lehetőségekhez hozzáférés biztosítása,
- munkáltatókkal kapcsolatfelvétel, közvetítés az ellátott és a munkáltató között.

A pénzbeli **ellátás összege** a rehabilitációs minőségtől függően a havi átlagjövedelem 35%-a (de min. 27.900 Ft, max. 37.200 Ft között) vagy 45%-a (de min. 37.200 Ft, max. 46.500 Ft között).

A 2012. évben megállapított ellátást **10% nyugdíjjárulék-kötelezettség** terheli, cserébe az öregségi nyugdíj megállapításakor **szolgálati időként** figyelembe kell venni, de az ellátás összegét csak akkor kell figyelembe venni, ha az kedvezőbb. Az ellátás **nem** minősül **nyugdíjnak**.

Havi átlagjövedelem: a megelőző évi pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem napi átlagának 30-szorosa, ha 1 éven belül nincs 180 napi jövedelem, akkor a megelőző 180 napi jövedelem átlagának 30-szorosa, ha egyik sincs, akkor a minimálbér.

A rehabilitációs ellátást a nyugdíjmelés szabályai szerint **emelni kell**.

Az ellátás **megszűnik**:

- a **halál** bekövetkezését követő hónap első napjától,
- **kérelemre**
- ha **más rendszeres pénzellátásban** részesül
- egészségi állapotban tartós **rosszabbodás**, vagy **javulás** áll be,
- együttműködési, **értesítési kötelezettségének**, vagy a rehabilitációs tervben foglaltaknak neki felróható okból nem tesz eleget (értesítés: egészségi állapotában tartós javulás/rosszabbodásról, keresőtevékenységről és annak megszűnéséről)
- a felülvizsgálat során neki felróható okból **nem működik együtt**, vagy
- **feketemunka** esetén (utóbbi esetben 12 havi ellátás visszafizetendő).

A rokkantsági ellátás:

A jogosultsági feltételek fennállásától, de legkorábban a kérelem benyújtását megelőző hatodik hónap első napjától jár.

Az **ellátás összege** a minősítési kategóriáktól függően:

a havi átlagjövedelem,	de minimum	és maximum:
- 40%-a (C1: 31-50%)	27.900,- (min.bér 30%)	41.850,- (min.bér 45%)
- 60%-a (C2: 31-50%)	41.850,- (min.bér 45%)	139.500,- (min.bér 150%)
- 65%-a (D: 1-30%)	46.500,- (min.bér 50%)	139.500,- (régii II. csop.)
- 70%-a (E: 1-30%)	51.150,- (min.bér (55%))	139.500,- (régii III. csop.)

Az ellátás a nyugdíjmelés szabályai szerint **emelni kell**. **Nem járulékköteles**, **nem** minősül **nyugdíjnak**.

Az ellátás **megszűnik**:

- a halál bekövetkezését követő hónap első napjától,
- **kérelemre**,
- **más rendszeres pénzellátásban** részesül,
- egészségi állapotában tartós **javulás** áll be,
- **értesítési kötelezettségének** neki felróható okból nem tesz eleget (jogosultsági feltételeket érintő változás, vagy keresőtevékenységi felső határ elérése),
- a felülvizsgálat során neki felróható okból **nem működik együtt**,
- **feketemunka** esetén (utóbbi esetben 12 havi ellátás visszafizetendő, vagy
- ha keresőtevékenységet folytat és jövedelme 3 egymást követő hónapra vonatkozó havi átlaga meghaladja a minimálbér 150%-át (139.500 Ft-ot).

Rehabilitációs kártya:

Rehabilitációs kártyára jogosult:

- a **rehabilitálható megváltozott munkaképességű**, továbbá
- a 2011.12.31-jén rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban, vagy rehabilitációs járadékban részesülő személy.

A munkaadó Rehabilitációs kártyával rendelkező foglalkoztatott után a munkaviszonyra tekintettel őt terhelő adóból adókedvezményt vehet igénybe, mértéke a bruttó munkabér, de legfeljebb a minimálbér kétszeresének 27%-a (50.220 Ft)

A munkaadó rehabilitációs hozzájárulás fizetésére köteles, ha z általa foglalkoztatottak létszáma a 25 főt meghaladja (eddig 20 fő volt), és a foglalkoztatott megváltozott munkaképességűek száma nem éri el a létszám 5%-át. A hozzájárulás mértéke 964.500 Ft/fő/év, éves összege a hiányzó létszám és a hozzájárulás szorzata.

Átmeneti szabályok:

A 2011.12.31-jén folyamatban lévő ügyekben nyilatkozni kell arról, hogy a kérelem a 2012. évi ellátásokra is kiterjed e. Ennek hiányában ellátás csak 2011.12.31-ig állapítható meg.

A. Ha a kérelmező kérelmét fenntartja, és a **szakhatósági állásfoglalás 2011-ben rendelkezésre áll:**

- 2011.12.31-ig a 2011. évi szabályok szerinti ellátást kell megállapítani
- 2012.01.01-jétől:
 - az I-II. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíjban, és az 1954-ben, vagy előtte születettek III. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíját, vagy rendszeres szociális járadékát és átmeneti járadékát rokkantsági ellátásként
 - az 1955-ben, vagy később születettek III. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíját, vagy rendszeres szociális járadékát rehabilitációs ellátásként kell továbbfolyósítani a januári emeléssel növelt összegben.

B. Ha a kérelmező kérelmét fenntartja, és a **szakhatósági állásfoglalás 2011-ben nem áll rendelkezésre:**

- 2012.01.01-jétől rokkantsági ellátást vagy rehabilitációs ellátást kell megállapítani (a 2012. évben beszerzett szakhatósági állásfoglalás szerint),
- 2011.12.31-ig a 2012. évi szakhatósági állásfoglalás tartalmából következtetve a 2011. évi megfelelő ellátást kell megállapítani, a 2011.12.31-jén hatályos szabályok szerinti összegben (azaz eltérő összegű ellátás kerül megállapításra 2011. és 2012. évekre).

Aki (baleseti) rokkantsági nyugdíj mellett 2012. előtt 0,5%-os emelésre jogot szerzett, e jogát érvényesítheti.

2011. 12.30-jén ellátásban részesülők:

1. Az öregségi korhatárt 2011.12.31-éig betöltők (baleseti) rokkantsági nyugdíját **öregségi nyugdíjként** kell továbbfolyósítani (emeléssel).
2. A 2011.12.31-jén I-II. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíjban, és az 1954-ben, vagy előtte születettek III. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíjban, vagy rendszeres szociális járadékban, vagy átmeneti járadékban részesülők ellátását **rokkantsági ellátásként** folyósítják tovább (emeléssel).

Az átalakítás nem érinti a soros felülvizsgálatra kötelezettséget (azaz akinek az állapota nem végleges, annak az utolsó érvényes szakvélemény szerinti időpontban felülvizsgálatra kell mennie).

Az ellátást meg kell szüntetni, ha keresőtevékenységből származó jövedelme 3 egymást követő havi átlaga meghaladja a minimálbér 150%-át (139.500 Ft-ot).

3. Az 1955-ben, vagy utána születettek III. csoportos (baleseti) rokkantsági nyugdíját vagy rendszeres szociális járadékát 2012. 01.01-jétől **rehabilitációs ellátásként** kell továbbfolyósítani (emeléssel).

Keresőtevékenység: a régi szabályok szerint, azaz:

- rokkantsági/baleseti rokkantsági nyugdíjnál a 6 egymást követő hónap átlagkeresete nem haladhatja meg az ellátás kétszeresét, de legalább a minimálbért,
- rendszeres szociális járadéknál ugyanezen átlag a minimálbér 80%-át (74.400 Ft-ot) nem haladhatja meg.

A fenti személyeknek 2012. 03. 31-ig **nyilatkoznuk kell, hogy kérik-e komplex minősítés elvégzését.** Ha nem kérik, ellátásukat 2012. 05.01-jével meg kell szüntetni. Akik kérik, felül lesznek vizsgálva, azzal, hogy a felülvizsgálat nem lehet későbbi a soros felülvizsgálat időpontjánál. (A korábbi végleges minősítés elvész.)

A felülvizsgálatot követően az e törvény szerinti ellátást kell megállapítani a döntést követő 3. hónaptól, azzal, hogy ennek összege:

- rokkantsági ellátás esetén nem változik,
- rehabilitációs ellátás esetén a minősítéstől függően a közfoglalkoztatási bér 40%-a, vagy 80%-a (28.720,- vagy 57.440,- Ft).

Az ellátásokat a nyugdíjemelésre vonatkozó szabályok szerint emelni kell.

4. A **rehabilitációs járadékban részesülők** ellátását **változtatlanul** kell folyósítani a korábban megállapított időtartamig, azzal, hogy az ellátás 2012-től **nem hosszabbítható meg.** A keresőtevékenység a régi szabályok szerint történik, azaz ha a 6 egymást követő hónap átlagkeresete meghaladja az ellátás kétszeresét, de legalább a minimálbért, az ellátást meg kell szüntetni.